

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΡΕΑΤΩΝ, ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ
& ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΡΕΑΤΟΣ

Αθήνα 27 Ιανουαρίου 2011
Αρ. πρ.: 134325

Ταχ.Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας : 101 76 Αθήνα
Πληροφορίες : Ν. Χαρίσης
Δ. Μίντζα
Τηλέφωνο : 2102125770
210 2125757
TeleFAX : 210 8836020
e-mail : kaδu006@minagric.gr

ΠΡΟΣ: Περιφέρειες και Περιφερειακές
Ενότητες της Χώρας
1. Διευθύνσεις Κτηνιατρικής
2. Διευθύνσεις Αγροτικής Οικο-
νομίας και Κτηνιατρικής

Έδρες τους

ΚΟΙΝ.: ΚΚΙΑ - Ινστιτούτο Λοιμωδών και
Παρασιτικών Νοσημάτων
Έδρα του

**ΘΕΜΑ : Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης στην περίπτωση δειγμάτων θετικών σε Trichinella.
ΣΧΕΤ.: Το με αριθ. πρωτ. 307952/15-06-2009 της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής.**

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού και σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κανονισμού 2075/2005 της Επιτροπής της 5ης Δεκεμβρίου 2005 «για τη θέσπιση ειδικών κανόνων σχετικά με τους επίσημους ελέγχους για ανίχνευση Trichinella στο κρέας (ΕΕ L 338 της 22.12.2005)», όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό 1665/2006 και τον Κανονισμό 1245/2007, σας διαβιβάζουμε, για ενημέρωση και εφαρμογή:

- α) Ένα εισαγωγικό κείμενο στο οποίο αναφέρονται περιγραμματικά οι ειδικοί κανόνες για τον επίσημο έλεγχο για την ανίχνευση Trichinella
- β) Το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης στο οποίο περιγράφονται όλες οι ενέργειες που πρέπει να γίνονται, όταν τα δείγματα από σφάγια βρεθούν θετικά σε Trichinella με την μέθοδο της τεχνητής πέψης.

**Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ**

ΕΛΕΝΗ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ

Συν.: 4 σελίδες

Εσωτερική Διανομή

- α) Διεύθυνση Υγείας των Ζώων
  - β) Διεύθυνση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας
Τμήμα Σφαγείων και Λοιπών Εγκαταστάσεων
- Στο Υπουργείο

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ
ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
ΕΞΥΠΗΡΕΣΗΣ

ΣΩΤ. ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ

Α. ΕΙΔΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟ ΕΛΕΓΧΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ TRICHINELLA

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στο παρόν έγγραφο υιοθετήθηκαν οι παρακάτω όροι:

- **Κανονισμός:** όταν δεν ορίζεται διαφορετικά, θεωρείται ο Κανονισμός 2075/2005¹.
- **Κτηνίατρος** (Π.Δ. 79/07 ΦΕΚ Α' 95): χαρακτηρίζεται ο κτηνίατρος ο επιφορτισμένος με τον επίσημο έλεγχο.
- **Trichinella:** οποιοδήποτε νηματώδες μέλος του γένους Trichinella.
- **Ζώο ύποπτο:** ζώο για το οποίο το αποτέλεσμα της ομαδικής ή ατομικής ανάλυσης αποδείχτηκε μη αρνητικό.
- **Ζώο που έχει προσβληθεί:** ζώο για το οποίο το αποτέλεσμα ατομικής ανάλυσης επιβεβαιώθηκε θετικό από το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς.
- **Ζώο το οποίο ενδέχεται να μολυνθεί:** κάθε ζώο παρόν στον χώρο εκτροφής από όπου προέρχεται το ύποπτο ή προσβεβλημένο ζώο από Trichinella

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η τριχινίαση θεωρείται ειδικός κίνδυνος σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού 854/2004² του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004.

Επίσης, με τον Κανονισμό 2075/2005 θεσπίστηκαν ειδικοί κανόνες για τον επίσημο έλεγχο για ανίχνευση Trichinella στο κρέας χοίρων (κατοικίδιων, εκτρεφόμενων θηραμάτων και άγριων θηραμάτων), μονόπλων και άλλων ειδών, που είναι δυνατόν να προσβληθούν από Trichinella.

Σύμφωνα με τον παραπάνω Κανονισμό, όλα τα εν λόγω σφάγια πρέπει να υποβάλλονται σε εξέταση για τριχινίαση.

ΕΙΔΗ ΖΩΩΝ ΠΟΥ ΕΞΕΤΑΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ TRICHINELLA

Στα σφάγια εξετάζονται συστηματικά για την ανίχνευση Trichinella τα:

1. Σφάγια χοίρων πάχυνσης συστηματικής εκτροφής
2. Σφάγια χοίρων αναπαραγωγής (χοιρομητέρες και κάπροι),
3. Σφάγια χοίρων εκτατικής εκτροφής,
4. Σφάγια μονόπλων (ιπποειδή)
5. Σφάγια αγριόχοιρων (εκτρεφόμενων και άγριων)

Εξαιρούνται οι χοίροι που προέρχονται από εκμετάλλευση επίσημα αναγνωρισμένη ως απαλλαγμένη από Trichinella (άρθρο 3 σημείο 2 α του Κανονισμού 2075/2005).

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2075/2005 της Επιτροπής της 5ης Δεκεμβρίου 2005 για τη θέσπιση ειδικών κανόνων σχετικά με τους επίσημους ελέγχους για ανίχνευση Trichinella στο κρέας (ΕΕ L 338 της 22.12.2005), όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό 1665/2006 και τον Κανονισμό 1245/2007

² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 854/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον καθορισμό ειδικών διατάξεων για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο (ΕΕ L 139 της 30.4.2004).

ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ

Στο σφαγείο λαμβάνεται δείγμα για τον έλεγχο της *Trichinella* **από κάθε σφάγιο**³. Το ελάχιστο βάρος του δείγματος αυτού εξαρτάται από το είδος του ζώου, την αναπαραγωγική κατάσταση του και το σημείο δειγματοληψίας. Η ποσότητα του δείγματος σε γραμμάρια αναφέρεται στον Πίνακα 1.

Το βάρος σε γραμμάρια αναφέρεται σε γραμμωτό μυϊκό ιστό απαλλαγμένο από λίπος και συνδετικό ιστό. Πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή κατά τη λήψη δειγμάτων μυών από τη γλώσσα προκειμένου να αποφεύγεται η μόλυνση με το επιφανειακό στρώμα της, η πέψη του οποίου είναι αδύνατη.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο καθαρισμός των δειγμάτων από το συνδετικό ιστό και το λίπος μπορεί να οδηγήσει σε μείωση του βάρους του προς ανάλυση υλικού, καθίσταται αναγκαία η λήψη από τα σφάγια χοίρων, τουλάχιστον 50 γραμμαρίων μυϊκού ιστού, όσο το δυνατόν απαλλαγμένο από συνδετικό ιστό και λίπος, ώστε να είναι επαρκές για όλες τις δοκιμές που είναι αναγκαίες για την επιβεβαίωση σε περίπτωση μη αρνητικού αποτελέσματος σε μια ομαδική ανάλυση δειγμάτων.

ΕΞΕΤΑΣΗ ΓΙΑ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΤΡΙΧΙΝΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΗΜΑ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ

Το δείγμα εξετάζεται με μια από τις ακόλουθες μεθόδους:

α) μέθοδος αναφοράς (**Μέθοδος πέψης ομάδων δειγμάτων με τη βοήθεια μαγνητικού αναδευτήρα**), όπως ορίζεται στο Κεφάλαιο I του Παραρτήματος I του Κανονισμού 2075/2005, ή

β) ισοδύναμη μέθοδος ανίχνευσης, από τις περιγραφόμενες στο Κεφάλαιο II του Παραρτήματος I του Κανονισμού 2075/2005.

Τα εξεταζόμενα σφάγια και όλα τα άλλα μέρη του ζώου που προορίζονται για ανθρώπινη ή ζωική κατανάλωση και τα οποία περιέχουν ιστό γραμμωτών μυών δεσμεύονται και δεν εγκαταλείπουν την εγκατάσταση μέχρι την έκδοση των αποτελεσμάτων για την ανίχνευση *Trichinella*.

Εφόσον τα αποτελέσματα είναι ευνοϊκά (απουσία *Trichinella*), τα σφάγια αποδεσμεύονται, τοποθετείται το σήμα καταλληλότητας που προβλέπεται από το άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού 854/2004 και δίνονται στην κατανάλωση.

Όταν μια ομαδική ανάλυση για την ανίχνευση προνυμφών του παρασίτου *Trichinella* δίνει μη αρνητικό αποτέλεσμα (ζώο ύποπτο), επαναλαμβάνονται οι δοκιμές ώστε να εντοπιστεί το ή τα μολυσμένα σφάγια. Το ή τα ύποπτα δείγματα αποστέλλονται άμεσα στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για επιβεβαίωση. Σε περίπτωση μη ευνοϊκού αποτελέσματος (παρουσία *Trichinella*) ή δεν είναι δυνατόν να αποκλειστεί με βεβαιότητα η μόλυνση με *Trichinella*, τα σφάγια χαρακτηρίζονται ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση και αναλαμβάνονται οι δράσεις του σχεδίου έκτακτης ανάγκης, όπως περιγράφονται παρακάτω.

³ στα πλαίσια της μετά τη σφαγή επιθεώρησης και στη βάση των διαδικασιών για την ιχνηλασιμότητα των κρεάτων

Πίνακας 1: Ποσότητα του δείγματος σε γραμμάρια ανάλογα με το είδος του ζώου και το σημείο λήψης.

ΕΙΔΟΣ ΖΩΟΥ	ΣΗΜΕΙΟ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	ΒΑΡΟΣ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ (ΓΙΑ ΟΜΑΔΑ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ)	ΒΑΡΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ
ΧΟΙΡΟΙ ΠΑΧΥΝΣΗΣ (ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ, ΕΚΤΑΤΙΚΗΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ)	Στύλοι του διαφράγματος, στη ζώνη που βρίσκεται μεταξύ μυώδους και τενονώδους μοίρας	>1 gr	>20 gr
	Αν δεν υπάρχουν στύλοι του διαφράγματος, λαμβάνεται δείγμα από το τμήμα του διαφράγματος που βρίσκεται κοντά στα πλευρά ή το στέρνο ή από τους μασητήρες μυς ή από τη γλώσσα ή από τους κοιλιακούς μυς.	>2 gr	>20 gr
ΧΟΙΡΟΜΗΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΚΑΪΡΟΙ (ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ, ΕΚΤΑΤΙΚΗΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ)	Στύλοι του διαφράγματος, στη ζώνη που βρίσκεται μεταξύ μυώδους και τενονώδους μοίρας	>2 gr	>20 gr
	Αν δεν υπάρχουν στύλοι του διαφράγματος, λαμβάνεται δείγμα από το τμήμα του διαφράγματος που βρίσκεται κοντά στα πλευρά ή το στέρνο ή από τους μασητήρες μυς ή από τη γλώσσα ή από τους κοιλιακούς μυς.	>4 gr	>20 gr
ΑΓΡΙΟΧΟΙΡΟΣ (ΕΚΤΡΕΦΟΜΕΝΟΙ, ΑΓΡΙΟΙ)	Από τη γλώσσα, το διάφραγμα ή από το πρόσθιο άκρο.	>10 gr	>50 gr
ΜΟΝΟΠΛΑ (ΙΠΠΟΕΙΔΗ)	Από το μυ της γλώσσας ή της γνάθου.	>10 gr	>50 gr

B. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΥΠΟΠΤΟΥ Η ΘΕΤΙΚΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Όταν ένα δείγμα, που λαμβάνεται στο σφαγείο, είναι θετικό για ανίχνευση *Trichinella*, πρέπει να αναλαμβάνονται οι ακόλουθες δράσεις:

- α) εντοπίζονται χωρίς καθυστέρηση το μολυσμένο σφάγιο και τα συναφή εντόσθια, υπό κτηνιατρική επίβλεψη, και δηλώνονται ως ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση
- β) εάν δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί με βεβαιότητα το σφάγιο από το οποίο προέρχεται το θετικό δείγμα, η αρμόδια Κτηνιατρική Υπηρεσία, έπειτα από κατάλληλη έρευνα, κρίνει ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση όλα τα σφάγια και τα μέρη που περιέχουν μυϊκό ιστό, από τα οποία μπορεί να έχει ληφθεί το θετικό δείγμα. Σε τέτοιες περιπτώσεις είναι αναγκαίο να προσδιοριστεί η αιτία που οδήγησε στην έλλειψη ή στην αποτυχία του συστήματος ιχνηλασιμότητας και να καθοριστούν οι αναγκαίες διορθωτικές ενέργειες.
- γ) Αναζητείται και προσδιορίζεται η εκτροφή προέλευσης του θετικού ζώου.
- δ) Κοινοποιείται το αποτέλεσμα της ανάλυσης στον υπεύθυνο της εκτροφής προέλευσης του ζώου.
- ε) Κατάσχονται :
  - Τα σφάγια που βρέθηκαν θετικά
  - Όλα τα άλλα μέρη του ζώου που προορίζονται για ανθρώπινη ή ζωική κατανάλωση.Όταν αυτά τα μέρη δεν μπορούν να προσδιοριστούν πλέον, καταστρέφεται η παρτίδα που τα περιέχει.
- στ) Η οικεία Διεύθυνση Κτηνιατρικής κοινοποιεί το θετικό αποτέλεσμα και τις ενέργειές της στη Διεύθυνση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του ΥΠΑΤΤ.
- ζ) Όλα τα ζώα της εκτροφής καταγωγής του θετικού σφάγιου θεωρούνται ύποπτα. Όταν αυτά οδηγούνται στη σφαγή, κατόπιν σχετικής έγκρισης της αρμόδιας Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, εξετάζονται μεμονωμένα με την μέθοδο της τεχνητής πέψης για την ανίχνευση *Trichinella*.
- η) Η οικεία Διεύθυνση Κτηνιατρικής, σε συνεργασία με το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς, διεξάγει επιδημιολογική έρευνα για να προσδιοριστεί η πηγή και ο βαθμός της μόλυνσης καθώς και η εξάπλωση της μόλυνσης στην άγρια πανίδα.
- θ) Όλα τα θετικά δείγματα αποστέλλονται στο Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για την ταυτοποίηση των εμπλεκόμενων ειδών *Trichinella*.
- ι) Λαμβάνεται μέριμνα για την ενημέρωση των καταναλωτών και των κνηγών.